

2014/3.DÖNEM
SERBEST MUHASEBECİ MAL MÜAVİRLİK SINAVLARI
FİNANSAL TABLOLAR VE ANALİZ
02 Kasım 2014-Pazar 13:30-15:00

SORULAR

SORU 1:

ABC Sanayi ve ticaret A.Ş.'nin 31.12.2013 tarihli Bilançosu aşağıdaki gibidir.

BİLANÇO KALEMLERİ	31 ARALIK 2013	
	2013	%
I- DÖNEN VARLIKLAR		
A- Hazır Değerler	360.000	
B- Menkul Kıymetler	45.000	
C- Ticari Alacaklar	870.000	
E- Stoklar (Net)	840.000	
F- Diğer Dönen Varlıklar	255.000	
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	2.370.000	
II- DURAN VARLIKLAR		
Mali duran varlıklar	390.000	
Maddi duran varlıklar	240.000	
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	630.000	
AKT FİRLER GENEL TOPLAMI	3.000.000	100,00
I KISA VADEL YABANCI KAYNAKLAR		
A- Mali Borçlar	39.000	
B- Ticari Borçlar	120.000	
KISA VADEL YAB. KAYNAK. TOPLAMI	159.000	
II- UZUN VADEL YABANCI KAYNAKLAR		
A- Mali Borçlar	81.000	
UZUN VADEL YAB. KAYNAK. TOPLAMI	81.000	
III- ÖZKAYNAKLAR		
A- Ödenmiş Sermaye	120.000	
B- Kar Yedekleri	420.000	
F- Dönem Net Karı (veya Zararı)	1.950.000	
Geçmiş yıllar karları	270.000	
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	2.760.000	
PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	3.000.000	100,00

istenilen: ABC Sanayi ve ticaret A.Ş.'nin 31.12.2013 tarihli Bilanço kalemlerinin dikey yüzdelerini hesaplayınız. dikey yüzdeleri kullanarak bilanço kalemlerini varlık da ilımı yönünden, kaynak da ilımı yönünden, ve varlık – kaynak ili kisi yönünden yorumlayınız.(35 PUAN)

(Dikey yüzdeleri, soru ka ıdındaki tablo üzerinde boş bırakılan yerlerde gösterebilirsiniz. Bu durumda soru ka ıdını cevap ka ıdına ekleyiniz.)

SORU 2:

XYZ Sanayi ve ticaret A. 'nin 2009-2010-2011-2012 ve 2013 yıllarına ait bilanço ve gelir tablolarına ilişkin bazı kalemlerin, E ilim yüzdeleri analizi yöntemi kullanılarak elde edilmiş yüzdeleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

	2009	2010	2011	2012	2013
Stoklar	100	240	350	570	1200
Dönen varlıklar	100	140	280	470	990
Maddi Duran varlıklar	100	110	130	150	400
Brüt satışlar	100	190	288	517	980
Net Satışlar	100	200	300	530	1000

istenilen: yukarıdaki tabloda yer alan E ilim yüzdelerini kullanarak;

- Dönen varlıklar - Stoklar ilişkisi
- Maddi duran varlıklar-Net Satışlar ilişkisi
- Brüt satış -Net Satışlar ilişkisi

Yorumlayınız. (30 Puan)

SORU 3:

XYZ Sanayi ve ticaret Ltd ti'nin 31.12.2013'te sona eren faaliyet dönemine ait maliyetlerle ilgili kalemler aşağıda yer aldığı gibi olup, şirketin 2013 yılına ilişkin olarak "satışların maliyeti tablosunu" düzenleyiniz, satışların maliyetini hesaplayınız. (15 Puan)

Direkt ilk Madde ve Malzeme Giderleri	23.000
Direkt işçilik Giderleri	4.500
Genel Üretim Giderleri	13.000
Yarı mamul stoku (01.01.2013)	3.000
Yarı mamul stoku (31.12.2013)	2.400
Mamul stoku (01.01.2013)	8.000
Mamul stoku (31.12.2013)	6.500
Mamul ç Tüketim (-)	1.000
Ticari mallar stoku (01.01.2013)	3.000
Dönem içi Ticari mallar alımı	1.000
Ticari mallar stoku (31.12.2013)	1.500

SORU 4:

Mali analiz açısından standart oranı (yada oran standardını) tanımlayınız, standart oranlar nelerdir ve hangi amaçlar için kullanılır? (20 Puan)

CEVAPLAR

CEVAP 1:

B LANÇO KALEMLER	31 ARALIK	
	2013	%
I- DÖNEN VARLIKLAR		
A- Hazır De erler	360.000	12,00
B- Menkul Kıymetler	45.000	1,50
C- Ticari Alacaklar	870.000	29,00
E- Stoklar (Net)	840.000	28,00
F- Di er Dönen Varlıklar	255.000	8,50
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	2.370.000	79,00
II- DURAN VARLIKLAR		
Mali duran varlıklar	390.000	13,00
Maddi duran varlıklar	240.000	8,00
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	630.000	21,00
AKT FLER GENEL TOPLAMI	3.000.000	100,00
I KISA VADEL YABANCI KAYNAKLAR		
A- Mali Borçlar	39.000	1,30
B- Ticari Borçlar	120.000	4,00
KISA VADEL YAB. KAYNAK. TOPLAMI	159.000	5,30
II- UZUN VADEL YABANCI KAYNAKLAR		
A- Mali Borçlar	81.000	2,70
UZUN VADEL YAB. KAYNAK. TOPLAMI	81.000	2,70
III- ÖZKAYNAKLAR		
A- Ödenmi Sermaye	120.000	4,00
B- Kar Yedekleri	420.000	14,00
F- Dönem Net Karı (veya Zararı)	1.950.000	65,00
Geçmi yıllar karları	270.000	9,00
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	2.760.000	92,00
PAS F (KAYNAKLAR) TOPLAMI	3.000.000	100,00

İletmenin varlık yapısına bakıldığında, toplam varlıkların % 79'u dönen varlık, %21'i ise duran varlıklardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilanço da bir sanayi ve ticaret işletmesi olmasına rağmen, işletme ağırlıklı olarak ticari işletme görünümü sergilediği görülmektedir.

Dönen varlıkların ayrıntısına bakıldığında, hazır de erlerin varlıkların %12'si oranındadır ve menkul kıymetlerin varlıkların %1,5'si oranında olduğu da dikkate alındığında işletmenin likiditesinin iyi olduğu söylenebilir. Ticari alacakların varlıklara oranı % 29 oranında ve yüksek düzeydedir. Ticari alacakların yüksekliği, kredili satış – vade esnekli i politikasının sonucu olabilece i gibi tahsilât problemi sonucu olabilir. Ticari alacakların yüksekliği likidite açısından olumlu yorumlanmaz. Stoklar ise % 28 oranında olduğu görülmektedir. Stokların oranı bir ticari işletme için normal kar ılanabilir, ancak sanayi işletmesi ise bu oranın yüksek olduğu dikkate alınmalıdır.

Duran varlıkların ise ayrıntısına bakıldığında, mali duran varlıkların toplam varlıkların %8'si ve maddi duran varlıkların toplam varlıkların %13'ü olduğu görülmektedir. Bir sanayi işletmesi için duran varlık yapısının zayıf olduğu ve bir ticaret işletmesi için ise bu durumun normal kar ılanacağı dikkate alınmalıdır. Ayrıca işletmenin duran varlıkların önemli bir kısmı yan faaliyet yatırımlarından oluşmaktadır, fakat duran varlıkların a ırlıklı dü ük olduğu için bu durumun işletmeyi ana faaliyetten uzakla tıracak düzeyde olmadığı söylenebilir.

İletmenin kaynaklarına bakıldığında ise, toplam kaynakların %8'i yabancı kaynaklardan %92'sinin özkaynaklardan oluştuğu görülmektedir. Bu durum işletmenin mali yapısının oldukça güçlü olduğunu ifade eder.

İletmenin yabancı kaynaklarına bakıldığında ise toplam kaynakların %5,3'ü kısa vadeli yabancı kaynaklardan; %2,7'si ise uzun vadeli yabancı kaynaklardan oluştuğu görülmektedir. Bu durum işletmenin borçlanmada uzun vadeyi tercih etmediğini anlamaktadır. Bu durum da işletmenin kısa vadeli düşük riskli borçlanmaya ağırlık verdiğini söyleyebiliriz.

Ancak toplam kaynaklar içinde çok düşük düzeydedir ve risk oluşturmamaktadır. Kısa vadeli borçların ayrıntısı incelendiğinde, %4'ü oranında ticari borçlardan oluştuğu ve 1,3'ü oranında ise mali borçlardan oluştuğu görülmektedir. Bu durum da işletmenin kısa vadeli borçlanmada, ağırlıklı olarak satıcı kredisinden faydalanma yoluna gittiğini söyleyebiliriz. Kısa vadeli borçlar, dönen varlıklar ile birlikte değerlendirildiğinde, dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum da işletmenin borç ödeme gücünün ve net çalınma sermayesinin yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

Özkaynakların ayrıntısı incelendiğinde, %4'ü oranında ödenmiş sermaye, %14 oranında ise kar yedekleri; %65 oranında ise dönem net karından ve %9 oranında geçmiş yıl karlarından oluştuğu görülmektedir. Bu durum işletme özkaynaklarının ağırlıklı olarak içsel kaynaklardan, otofinansmandan, sağladığını gösterir, işletmenin ödenmiş sermayesinin yeterli düzeyde olmadığını söyleyebiliriz.

İletmenin devamlı sermayesi ise (uzun vadeli yabancı kaynaklar + özkaynaklar) toplam varlıkların %94,7'si oranındadır. Bu oran duran varlıklar ile birlikte değerlendirildiğinde, işletmenin uzun vadeli varlıkları olan duran varlıkların tamamının uzun vadeli kaynak ile finanse edildiğini gösterir. Hatta dönen varlıkların bile büyük bir kısmı uzun vadeli kaynaklar ile finanse edildiğini söyleyebiliriz. Bu durum likidite ve borç ödeme gücü açısından olumlu yorumlanır.

Sonuç olarak, işletmenin yukarıdaki durumu daha sağlıklı bir şekilde yorumlayabilmek için işletmenin içinde bulunduğu sektör ve ekonomik durum ile işletmenin yapısal ve yönetsel özellikleri ile birlikte değerlendirilmelidir.

CEVAP 2:

a. Dönen varlıklar Stoklar listesi:

	2009	2010	2011	2012	2013
Stoklar	100	240	350	570	1200
Dönen varlıklar	100	140	280	470	990

Her iki kalem de artışı göstermektedir. Stokların artışı, dönen varlıkların üzerinde bir artışı göstermektedir. Bu durum işletmenin cari varlık yapısındaki stokların artışı nedeniyle ifade eder. Bu durum işletme likiditesi açısından olumlu yorumlanmaz.

b-MDV-Net Satış listesi:

	2009	2010	2011	2012	2013
MDV	100	110	130	150	400
Net Satış	100	200	300	530	1000

İncelenen dönemler itibarıyla her iki kalem de artışı göstermektedir. Ancak netsatışların artışı hızı, maddi duran varlıkların artışı hızının üzerindedir. Bu durum, işletmenin kapasite kullanımının ve verimliliğinin iyi olduğunu ve giderek iyileştireceğini gösterir.

c-Brüt satış -Net Satış listesi:

	2009	2010	2011	2012	2013
Brüt satış	100	190	288	517	980
Net Satış	100	200	300	530	1000

İncelenen dönemler itibarıyla her iki kalem de artışı göstermektedir. Ancak netsatışların artışı hızı, brüt satışın artışı hızının üzerindedir. Bu durum, işletmenin giderek satış indirimlerine daha az kayıp verdiğini ve iade ve iskontoğun giderek azaldığını ifade eder.

CEVAP 3:

ÜRETİM MALİYETİ	40500
A- Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	23.000
B- Direkt İşçilik Giderleri	4500
C- Genel Üretim Giderleri	13000
D- Yarı Mamul Kullanımı	600
1- Dönem Başlangıç Yarı Mamul Stok (+)	3000
2- Dönem Sonu Yarı Mamul Stok (-)	2400
ÜRETİLEN MAMUL MALİYETİ	41.100
E- Mamul Stoklarında Değişim	1.400
1- Dönem Başlangıç M Stok (+)	8.000
2- Dönem Sonu M Stok (-)	6.500
3- Çıkarılan Tüketim M (-)	1.000
I- SATILAN MAMUL MALİYETİ	41.600
TİCARİ MALLAR MALİYETİ	0
A- Dönem Başlangıç Ticari Mallar Stoku (+)	3.000
B- Dönem İçerisinde Alınan (+)	1.000
C- Dönem Sonu Ticari Mallar (-)	1.500
II- SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ	2500
SATIŞLARIN MALİYETİ (I+II)	44.100

CEVAP 4:

Tarihi Standart	İletmenin cari dönemine ilişkin durumların, geçmiş dönemlere göre nasıl bir değişim geçirdiğini belirlemek amacıyla yapılan analizler için daha uygundur.
Sanayi veya Sektör Standart	Sanayi veya sektör standart oranları, işletmenin içinde bulunduğu sektördeki işletmelerin finansal tablolarındaki veriler üzerinden, her bir dönem için hesaplanan ortalamalardır. Oran analizinde, standart oranlar denildiğinde; genellikle sektör standart oranları anlaşılmaktadır.
Real veya Hedef Standart	İletmenin yer aldığı sektörde bulunan en başarılı birkaç işletmenin finansal tablolarından yararlanılarak hazırlanan oranlardır. Genellikle, işletmenin hedeflediği bir düzeye göre hangi konumda olduğunu göstermek amacıyla yapılan analizlerde kullanılan standart oranlardır.
Bütçe Standart	Bütçe sistemi uygulayan işletmelerde, bütçelenen dönem sonunda gerçekleşen varsayılan finansal tablo verileri kullanılarak hesaplanan oranlardır. Bütçe standart oranları, işletmenin bütçe hedeflerine ne ölçüde ulaştığını ortaya koyma amacı ile yapılan analizler için daha uygundur.